

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w D. pozwem wniesionym w dniu 2 marca 2020 r. dochodził zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) w W. kwoty 100.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 16 października 2019 r.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podniosła, że roszczenie stanowi różnicę między wartością kosztorysowych prac związanych z przywróceniem budynku do stanu sprzed szkody a wcześniej wypłaconym odszkodowaniem za zdarzenie z dnia 18 sierpnia 2019 r., w wyniku którego spaleni uległ budynek magazynowy wraz z dachem stanowiący przedmiot ubezpieczenia. Powód wskazał, że łączna wartość prac naprawczych przywracających magazyn do stanu sprzed zdarzenia wywołującego szkodę obejmuje odpowiednio kwotę 146.014 zł netto tytułem odbudowy więzarów dachowych, kwotę 33.790,81 zł netto tytułem odtworzenia blachodachówki, a także kwotę 13.244 zł tytułem uprzątnięcia pozostałości po pożarze. W dalszej części uzasadnienia powód zakwestionował zastosowanie przez pozwanego ubezpieczyciela wskaźnika zużycia budynków do ustalenia wysokości należnego odszkodowania.

W odpowiedzi na pozew zakład ubezpieczeniowy wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany nie podważył swojej odpowiedzialności za zdarzenie szkodowe objęte ochroną ubezpieczeniową, wskazując, że pomiędzy stronami sporny pozostaje zakres szkody, jak i wysokość należnego odszkodowania. Podniósł przy tym, że w celu ustalenia wysokości szkody niezbędne jest uwzględnienie stopnia zużycia budynku, tak aby wypłacone odszkodowanie korespondowało z wartością mienia przed dniem szkody. Strona pozwana. zakwestionowała ofertę sporządzoną na zlecenie strony powodowej jako zbyt ogólnikową, a także koszty związane z usunięciem pozostałości pogorzelska, bowiem te są niezgodne z przebiegiem akcji gaśniczej w całości prowadzonej przez OSP K.. Pozwany ubezpieczyciel zarzucił nadto, iż przedstawiony przez powoda materiał dowodowy nigdy nie został przedstawiony w ramach postępowania czy to likwidacyjnego czy reklamacyjnego.

Pismem z dnia 27 czerwca 2022 r. powód rozszerzył powództwo z kwoty pierwotnie dochodzonej (100.000 zł) do kwoty 128.573,05 zł (uwzględniającej wyliczenia sporządzone przez biegłego sądowego) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 100.000 zł liczonymi od dnia 16 października 2019 r. oraz od kwoty 28.573,05 zł od dnia następującego po dniu doręczenia stronie pozwanej pisma w przedmiocie rozszerzenia powództwa.

Pozwany w odpowiedzi na rozszerzony pozew podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko, wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony postępowania są podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą: powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w D. w zakresie szeroko pojętej działalności rolnej, pozwany Towarzystwo (...) w przedmiocie ubezpieczeń osobowych i majątkowych.

Bezsporne, KRS powoda, k. 13-16, KRS pozwanego, k. 17-22

Powód jest właścicielem nieruchomości, na której posadowiony jest budynek magazynowy będący przedmiotem ubezpieczenia – stwierdzony wpisem w księdze wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gryficach.

W dniu 10 marca 2017 r. pomiędzy (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością jako wdzierzawiającym a M. P. jako dzierżawcą została zawarta umowa dzierżawy, której przedmiotem były nieruchomości rolne (działki rolne niezabudowane i zabudowane budynkami gospodarczymi do produkcji rolniczej).

dowód:

- księga wieczysta nr (...), k. 28-30

- umowa dzierżawy, k. 35-39

Dokumentem zatytułowanym „wniosko-polisa nr (...)” potwierdzono zawarcie obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych na okres ubezpieczenia trwający od dnia 14 marca 2019 r. do 13 marca 2020 r. Łączna składka za ubezpieczenie płatna jednorazowo do dnia 27 marca 2019 r. wynosiła 2.378 zł.

Przedmiotowym ubezpieczeniem objęte zostały następujące budynki

- magazyn o powierzchni 678 m², stan nowy o wartości 650.880 zł i zużycie na poziomie 32%, przy sumie ubezpieczenia w wysokości 442.598 zł;

- obora o powierzchni 1.536 m², stan nowy o wartości 1.179.648 zł i zużycie na poziomie 32%, przy sumie ubezpieczenia w wysokości 802.161 zł;

- magazyn o powierzchni 645 m², stan nowy o wartości 433.440 zł i zużycie na poziomie 32%, przy sumie ubezpieczenia w wysokości 294.739 zł;

- magazyn o powierzchni 843 m², stan nowy o wartości 647.424 zł i zużycie na poziomie 32%, przy sumie ubezpieczenia w wysokości 440.248 zł;

- budynek mieszkalny o powierzchni 620 m², stan nowy o wartości 775.000 zł i zużycie na poziomie 62%, przy sumie ubezpieczenia w wysokości 294.500 zł.

dowód:

polisa nr (...), k. 63-64, 71-72, 124-125

W dniu 18 sierpnia 2019 r. w wyniku pożaru spaleni uległy budynki posadowione na działce nr (...), tj. stodoła ze składowanymi wewnątrz balotami siana oraz przylegający do niego prostopadle pusty budynek. Pożarem zostały objęte budynki odpowiednio pierwszy o wymiarach 38 x 8,5 m i wysokości 5,5 m, drugi o wymiarach 20 m x 8,5 m i wysokości 5,5 m oraz trzeci o wymiarach 15 x 12 m.

Zgłoszenie dotyczące pożaru budynku należących do powoda miało miejsce o godzinie 20:20. Działania gaśnicze podjęte przez straż pożarną trwały od około 20:30 dnia 18 sierpnia 2019 r. do godzin porannych następnego dnia i polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, podaniu 5 prądów wody w natarciu oraz 2 prądów wody w obronie na budynek mieszkalny zagrożony pożarem. Pożar został zlokalizowany przez jednostkę straży pożarnej około 22:30.

W bliskiej lokalizacji paliło się ściernisko o powierzchni ok. 1 ara.

Dochodzenie prowadzone w sprawie zniszczenia mienia poprzez podpalenie budynku magazynowego należącego do powoda zostało umorzono w dniu 20 grudnia 2019 r., wobec niewykrycia sprawców przestępstwa.

dowód:

- protokół likwidacji, k. 59-60, 126-127

- pismo z dnia 6 września 2019 r., k. 62

- pismo Komisariatu Policji w R., k. 23 verte

W dniu 28 sierpnia 2019 r. (omyłka pisarska w zakresie daty) mgr inż. J. J. sporządził opinię z zakresu ustalenia przyczyn pożaru powstałego w budynku stodoły z sianem usytuowanej na działce nr (...) w D..

Ustalono, że ogień został wzniesiony wewnątrz środkowej części stodoły, na stojących w niej luzem pojedynczych balotach suchego siana i siana rozrzuconego na betonowej posadzce budynku. Ekspert sporządzający opinię jako potencjalne przyczyny pożaru wykluczył wyładowania atmosferyczne, zaproszenie ognia wskutek wykonywania prac z otwartym ogniem, nieszczelność instalacji kominowej lub niewłaściwą eksploatację urządzeń grzewczych na paliwo stałe/ciekłe/gazowe, uszkodzenie lub awaryjny stan instalacji elektrycznej przy lub nad stogami słomy i siana, zaproszenie ognia od żaru niedopałka papierosa, samozapłon biologiczny siana zebranego w balotach.

Powyższe wykluczenia pozwalały na przyjęcie przez eksperta stanowiska, że pożar powstał wskutek celowego działania człowieka, tj. podpalenia. Powołał się na okoliczności pożaru na nieużytkach zlokalizowanych około 1,5 km od przedmiotowego budynku magazynowego (pożar nieużytków został zgłoszony przez myśliwego).

Dowód:

- opinia z zakresu ustalania przyczyn pożaru, k. 54-58, 128-132

W dniu 3 września 2019 r. została sporządzona dokumentacja fotograficzna, która potwierdziła zakres zniszczeń zarówno wnętrza, jak i dachów uszkodzonych budynków.

Zdjęcia przedstawiają stan spalonych więźb dachowych, oraz uszkodzonej części pokrycia dachowego na budynku magazynowym. Wskazują również na miejsce składowania uszkodzonego materiału budowlanego i pozostałości siana magazynowanego w budynkach.

Dowód:

- dokumentacja fotograficzna, k. 146-153,

- akta szkody CD, k. 155

W dniu 4 września 2019 r. został sporządzony kosztorys (...) -2019 dla budynku o wymiarach 38 x 8,5 m przewidujący koszty robót w wysokości 61.251,80 zł bez podatku VAT.

Kosztorys obejmował realizację zadań w zakresie prac rozbiórkowych (m. in. rozbiórka więźb dachowych, pokrycia dachowego i naprawczych (m. in. pokrycie dachów blachą trapezową i dachówkopodobną, zamontowanie murlaty, krokwi i kleszczy, ołączenie połaci dachowych, dokonanie obróbki i wykonanie tynków wewnętrznych, zamontowanie bramy drewnianych ramowych dwuskrzydłowych i rusztowania zewnętrznego).

Również w dniu 4 września 2019 r. J. W. z (...) sporządziła kosztorys (...) -2019 dla budynku o wymiarach 20 x 8,5 m przewidujący koszty robót w wysokości 32.739,29 zł bez podatku VAT.

Treść kosztorysu jest tożsama opracowaniu dla budynku o wymiarach 38 x 8,5 m i także przewiduje roboty w zakresie prac rozbiórkowych i naprawczych.

Kosztorys sporządzony w dniu 4 września 2019 r. dla budynku o wymiarach 15 x 12 , przewidywał koszty robót w wysokości 870,37 zł bez podatku VAT. W treści kosztorysu przewidziano wykonanie prac polegających na rozbiórce pokrycia dachowego z blachy nadającej się do użytku, pokrycie dachów blachą dachówkopodobną, a także dokonanie obróbki przy szerokości w rozwinięciu do 25 cm z blachy stalowej ocynkowanej.

Dowód:

- kosztorys dla budynku o wym. 38 x 8,5 m., k. 41-45, 133-137

- kosztorys dla budynku o wym. 20 x 8,5 m, k. 46-50, 138-142

- kosztorys dla budynku o wym. 15 x 12 m, k. 51-53, 143-145

W toku postępowania likwidacyjnego pozwany zakład ubezpieczeń wypłacił odszkodowanie w kwocie 64.506 zł. Należne odszkodowanie zostało wyliczone według aktualnej wartości rzeczywistej budynku z uwzględnieniem stopnia jego zużycia, a także w oparciu o sporządzony przez ubezpieczyciela kosztorys.

dowód:

- wydruk operacji bankowej, k. 25
- pismo z dnia 15 października 2019 r., k. 25-26

W wyniku pożaru uszkodzeniu uległ budynek podłużny, tzw. stodoła o wymiarach 39 x 8,36 m i wysokości ścian zewnętrznych 2,85 m oraz budynek gospodarczy prostopadły do stodoły o wymiarach 21 x 8 m i wysokości ścian zewnętrznych 2,85 m. Brama dwuskrzydłowa w budynku stodoły ma wymiary 3,98 x 2,94 m, natomiast brama dwuskrzydłowa w budynku gospodarczym to wymiary 3,5 x 2,85 m.

W budynku stodoły znajdowała się także stolarka drzwiowa o wymiarach 1,14 x 1,95 x 1,05 x 1,94 x 1,04 x 1,95 m, ponadto budynek jest wyposażony w 11 otworów okiennych – analogicznie w budynku gospodarczym znajduje się 11 otworów okiennych.

Na podstawie faktycznych wymiarów budynku przedstawionych powyżej wysokość należnego odszkodowania, z uwzględnieniem cen aktualnych na moment ustalenia odszkodowania, obejmuje następujące kwoty:

- 88.062,29 zł netto tytułem odbudowy dachu i pokrycia budynku stodoły,
- 48,756,46 zł netto tytułem odbudowy dachu i pokrycia budynku gospodarczego,
- 13.829,26 zł netto tytułem odbudowy uszkodzonych elementów budynku stodoły z uwzględnieniem stopnia zużycia (20.337,15 zł x 68%),
- 6326,82 zł netto tytułem odbudowy uszkodzonych elementów budynku gospodarczego po pożarze z uwzględnieniem stopnia zużycia (9.304,15 zł x 68%).

Dowód:

- opinia biegłego sądowego M. S. , k. 213-259
- opinia uzupełniająca, k. 292-319

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo oparte jest na przepisie art. 805 §1 i 2 pkt 1 k.c.

Podstawę ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy stanowił dowód z opinii biegłego sądowego M. S., w tym w szczególności pisemna opinia uzupełniająca oraz dowody w postaci dokumentów, przedłożonych do akt sprawy przez strony postępowania – w tym w szczególności akt szkody i dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania likwidacyjnego. Prawdziwość wskazanych dokumentów nie była kwestionowana przez strony procesu, toteż Sąd nie znalazł podstaw aby odmówić im wiary. Opinia sporządzona przez biegłego została w sposób wyczerpujący uzasadniona, w całości odpowiada sformułowanej tezie dowodowej. Oceniając konkluzje biegłego przez pryzmat wymogów profesjonalizmu, stanowczości, wiedzy fachowej, a także doświadczenia w omawianej materii nie ma podstaw do uznania ich za błędne czy sprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym.

Spór w istocie dotyczył samej wysokości należnego powodowi odszkodowania.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tj. (Dz.U. z 2022 r. poz. 621) wysokość szkody w przypadku budynków rolniczych ustala się na podstawie kosztorysów wystawionych przez podmiot dokonujący odbudowy lub remontu budynku odzwierciedlającego koszty związane z odbudową lub remontem, określone zgodnie z obowiązującymi w budownictwie zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów oraz wyposażenia. Jednakże w sytuacji ustalenia sumy ubezpieczenia według wartości rzeczywistej uwzględnia się również faktyczne zużycie budynku – liczone od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności ubezpieczyciela do dnia powstania szkody.

Przepis art. 363 §2 k.c. stanowi zaś, że jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili.

Regulacja powyższa uzasadniona jest dynamizmem szkody, która co oczywiste, podlega zmianie zarówno co do samej postaci, jak i rozmiaru powstałego uszczerbku. Przyjęcie ogólnej zasady obliczania wysokości odszkodowania według cen z daty ustalenia odszkodowania ma na celu ochronę wierzycieli przed negatywnymi konsekwencjami wahań wartości pieniądza i zapewnienie im pełnej kompensaty powstałej w majątku szkody.

Przepis art. 363 §2 k.c. przewiduje wyjątek od ogólnej reguły ustalania wysokości odszkodowania, zgodnie z którym szczególne okoliczności sprawy mogą determinować przyjęcie za podstawę odszkodowania cen istniejących w innej chwili aniżeli data ustalenia odszkodowania. Chociaż ustawodawca nie wskazał katalogu przedmiotowych okoliczności, doktryna i orzecznictwo wypracowały pogląd, w myśl którego za okoliczności uzasadniające odstępianie od przyjęcia wysokości odszkodowania według cen z chwili ustalenia odszkodowania (wyrokowania) należy uznać sytuacje, które spowodowałyby pokrzywdzenie bądź też bezpodstawne wzbogacenie poszkodowanego (vide K. Czub [w:] Kodeks cywilny. Komentarz do art. 363 k.c, red. M. Balwicka-Szczyrba i A. Sylwestrzak, Warszawa 2022, LEX). Użyte przez ustawodawcę sformułowanie „inna chwila” nie musi odnosić się do konkretnej daty, ale wskazywać na pewien przedział czasowy, którego zastosowanie pozwoli na sprawiedliwe uśrednienie odszkodowania.

Sąd rozpoznający sprawę po analizie przywołanych przez stronę okoliczności, nie znalazł podstaw do zastosowania przy ustaleniu wysokości odszkodowania, zgodnie ze stanowiskiem pozwanego, cen z 2019 r. Odstępianie od ogólnej zasady musi być uwarunkowane nie przekonaniami stron, a konkretnymi okolicznościami rozpoznawanej sprawy. Tymczasem znaczny wzrost cen towarów i usług, obserwowany również w branży budowlanej, a także wzrost inflacji przemawiają w sposób jednoznaczny za przyjęciem - jako adekwatnej dla ustalenia odszkodowania – chwili ustalenia odszkodowania (wyrokowania).

Brak jednak było podstaw do uwzględnienia w kwocie odszkodowania podatku VAT; w tym zakresie podzielić należało stanowisko zaprezentowane w toku postępowania przez pozwanego zakład ubezpieczeń. W literaturze ugruntowane jest już stanowisko według którego problem związany z uwzględnieniem podatku od towarów i usług jest uzależniony od stwierdzenia, czy poszkodowany (podmiot dochodzący zapłaty odszkodowania) sam jest podatnikiem VAT. W niniejszej sprawie w stosunku do powódki będącej spółką kapitałową (sp. z o.o.) podatek od towarów i usług ma charakter odliczany, a tym samym podmiot inicjujący spór może odliczyć od podatku należnego przedmiotową kwotę podatku, który zapłacił w cenie nabywanych towarów (por. Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek i P. Machnikowski, wyd. 10, Warszawa 2021, komentarz do art. 363, Legalis). Jeżeli istnieje omówiona powyżej możliwość, odszkodowanie powinno zostać ustalone bez uwzględniania kwoty należnego podatku VAT, jako że w ostatecznym rozrachunku to nie powód będzie ponosił jego ciężar (zob. Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz art. 1-449¹⁰, red. K. Pietrzykowski, wyd. 10, Warszawa 2020, komentarz do art. 363, Legalis).

Ubocznie zauważyć można, że kwota dotychczas wypłaconego przez pozwanego ubezpieczyciela odszkodowania również była wyrażona w kwocie netto. Tak określona wartość spełnionego świadczenia nie była kwestionowana

przez stronę powodową, która nie skorzystała z przysługującego jej prawa do reklamacji, a tym samym podważenia nieuwzględnienia w odszkodowaniu podatku VAT.

Argumentacji powyższej nie zmienia w niczym fakt, iż biegły ustalił wysokość odszkodowania w kwocie brutto. Kwestia ustalenia czy odszkodowanie należne stronie powodowej obejmuje również podatek VAT wykracza poza kompetencje biegłego, należąc do kognicji Sądu orzekającego. Nie można zapominać, że dowód z opinii biegłego obejmuje dokonanie obiektywnej oceny dotychczas zebranego materiału z uwzględnieniem wiedzy fachowej wyróżniającej biegłego. Oznacza to, że biegły analizuje dowody przedłożone w toku postępowania dowodowego i wyprowadza wnioski, które mają na celu umożliwienie Sądowi ustalenie należytego stanu faktycznego, a także właściwą ocenę istoty sporu. W najprostszym ujęciu biegły odnosi się wyłącznie do dowodów, formułując w tym zakresie wnioski i przekazując wiadomości specjalne – poza jego kompetencjami znajdują się zagadnienia wykładni i stosowania prawa.

Mając na uwadze dotychczasowe ustalenia i poczynione rozważania, Sąd zasądził kwotę 92.468,83 zł netto stanowiącą różnicę między kwotą należnego odszkodowania a kwotą dotychczas wypłaconą przez pozwany zakład ubezpieczeń. Podstawę ustaleń w tym zakresie stanowiły szczegółowe wyliczenia biegłego w wariantach z cenami aktualnymi na rok 2022 zaprezentowanym w opinii uzupełniającej i dołączonych kosztorysach. Na wysokość odszkodowania ustalonego na podstawie powyżej wskazanych zasad składały się następujące kwoty: 88.062,29 zł netto tytułem odbudowy dachu i pokrycia stodoły, 48.756,46 zł netto tytułem odbudowy dachu i pokrycia budynku gospodarczego, 13.829,26 zł netto tytułem odbudowy uszkodzonych elementów budynku stodoły po pożarze z uwzględnieniem stopnia zużycia oraz 6.326,82 zł netto tytułem odbudowy uszkodzonych elementów budynku gospodarczego po pożarze z uwzględnieniem stopnia zużycia. W przypadku dwóch ostatnich kwot sąd posłużył się niekwestionowaną przez strony metodyką przyjętą przez biegłego w opinii (str. 4). Suma tych kwot stanowiła kwotę 156.974,83 zł. Po odjęciu kwoty już wypłaconej (64.506 zł) zasądzeniu podlegała kwota 92.468,83 zł.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo jako niezasadne.

Przechodząc zaś do kwestii żądanych przez stronę powodową odsetek, należy mieć na uwadze wyrażany w orzecznictwie i literaturze pogląd, iż zasądzenie odszkodowania według cen z chwili wyrokowania usprawiedliwia przyznanie odsetek dopiero od tej chwili. Wynika to z faktu, że odsetki za opóźnienie pełnią podobną funkcję jak mechanizm opisany w art. 363 §2 k.c., gdyż kompensują spadek wartości należności pieniężnej wywołany spadkiem cen (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2009 r., I CSK 524/08, LEX nr 511024 oraz P. Machnikowski [w:] Zobowiązania. Przepisy ogólne i powiązane przepisy Księgi I KC. Tom I. Komentarz, , Warszawa 2022, Legalis).

Pogląd powyższy aktualny jest przede wszystkim w warunkach wysokiej inflacji, kiedy to odsetki nie pełnią jedynie funkcji stymulującej dłużnika do zapłaty i rekompensującej wierzycielowi nieotrzymanie należnego świadczenia w terminie, lecz również funkcję waloryzacyjną, a zatem zbliżoną do mechanizmu zakładającego ustalenie odszkodowania według cen aktualnych na moment wyrokowania. W przypadku jednoczesnego zastosowania mechanizmu, o którym mowa w art. 363 §2 k.c. i odsetek od chwili wezwania do zapłaty doszłoby do bezpodstawnego nałożenia się dwóch systemów waloryzacyjnych, co w efekcie doprowadziłoby do przyznania odszkodowania w kwocie przewyższającej wartość szkody (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 8.11.2019 r., III CZP 32/19). Zasądzenie odsetek z wcześniejszą datą (aniżeli data wyrokowania) mogłoby niewątpliwie doprowadzić do dodatkowej kompensaty uszczerbku już pokrytego przez kwotę odszkodowania uprzednio ustalonego zgodnie z art. 363 §2 k.c. (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 9 listopada 2020 r., I ACa 565/19, LEX nr 3147178).

Podkreślenia wymaga, że mechanizm odsetek za opóźnienie zakłada, że w chwili powstania obowiązku świadczenia dłużnik musi wiedzieć nie tylko o swoim obowiązku, ale także znać rozmiar świadczenia, które ma spełnić (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2021 r., (...) 128/21, LEX nr 3220118 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2010 r., III CSK 308/09, LEX nr 852671). Choć niewątpliwie pozwany zakład ubezpieczeń posiadał wiedzę co do podstaw swojej odpowiedzialności i obowiązku wypłaty odszkodowania, wobec braku kwestionowania pierwotnie ustalonej wartości i niepodjęcia procedury reklamacyjnej przez powoda nie można uznać, by popadł w opóźnienie w zakresie rozmiaru świadczenia ostatecznie uwzględnionego wyrokiem.

Powód w niniejszym postępowaniu nie zdołał wykazać, by doręczył przeciwnikowi dokumentację zawierającą kosztorysy i oferty podmiotów zajmujących się naprawą zniszczonego wskutek pożaru mienia – z tych też względów nie można przyjąć, by uzasadnione było zasądzenie odsetek od daty wcześniejszej, aniżeli dzień wyrokowania.

W konsekwencji Sąd podzielił stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z 27 maja 2021 r., (...) 100/21, w którym przyjęto, że zgodnie z art. 363 § 1 k.c. jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, a datą tą jest zamknięcie rozprawy, po której dochodzi do wydania wyroku. Odsetki spełniają funkcję odszkodowawczą w postaci rekompensaty uszczerbku wywołanego pozbawieniem wierzyciela możliwości uzyskania korzyści z należnej mu kwoty odszkodowania. Łączna zatem suma odszkodowania i odsetek nie może przewyższać wysokości szkody. Odszkodowanie ustalone według cen z daty wyrokowania, staje się wymagalne z datą wyrokowania i od tej daty dłużnik pozostaje w opóźnieniu uzasadniającym zapłatę odsetek ustawowych za opóźnienie.

Rozstrzygnięcie o kosztach zapadło na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 §1 k.p.c. Sąd orzekając o zasadzie ponoszenia kosztów przyjął ich stosunkowe rozdzielenie, które polega na rozdzieleniu kosztów pomiędzy stronami postępowania stosownie do wyniku postępowania i do wysokości w jakiej zostały poniesione.

Powód wygrał proces w 72%. Na koszty poniesione przez stronę powodową składały się : opłata od pozwu 5000 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, opłata od rozszerzonego pozwu 1429 zł, zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego 1500 zł i wynagrodzenie pełnomocnika 5400 zł, ustalone w oparciu o przepisy § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 ze zm.)

Koszty pozwanej obejmowały zaliczkę 1500 zł, opłatę skarbową 17 zł i wynagrodzenie pełnomocnika 5400 zł. Suma kosztów procesu wyniosła 20.263 zł, z czego 72% (tj. 14.589,36 zł) powinna ponieść pozwana. Wobec tego, że pozwana poniosła koszty w łącznej kwocie 6917 zł, zasądzone od niej na rzecz powoda różnicę w kwocie 7.672 zł.

W punkcie IV. i V. wyroku Sąd Okręgowy nakazał pobrać odpowiednio od powoda kwotę 52,68 zł i od pozwanego kwotę 138 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych stanowiących niepokryte z zaliczki koszty opinii biegłego, uwzględniając wynik sporu oraz treść art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.